

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců Mgr. Petry Weissové a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **C. T. H.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 1. 2015, čj. OAM-518/ZA-ZA14-HA08-2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 12. 2. 2016, čj. 29 Az 7/2015 - 50,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I.

1) Rozhodnutím ze dne 29. 1. 2015, čj. OAM-518/ZA-ZA14-HA08-2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“) Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12 až 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

II.

2) Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Hradci Králové. Krajský soud žalobu zamítl rozsudkem uvedeným v záhlaví tohoto usnesení. Neshledal opodstatněnou žalobní námitku týkající se neurčitosti napadeného rozhodnutí pro nedostatečnou identifikaci žalobce či pro neuvedení právních ustanovení, podle nichž žalovaný rozhodoval. Nedovodil ani nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek odůvodnění. Nepřisvědčil žalobci také v námitkách o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Rozsudek krajského soudu, stejně jako všechna dále citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, je dostupný na www.nssoud.cz a soud na něj na tomto místě pro stručnost zcela odkazuje.

III.

3) Žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojil proti rozsudku krajského soudu kasační stížností uplatněnou z důvodů vyplývajících z § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. Namítl, že se krajský soud dostatečně nevypořádal s námitkami obsaženými v žalobě a pouze převzal argumentaci žalovaného. Rozsudek je nezákonný a také nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů proto, že krajský soud aproboval rozhodnutí žalovaného, které trpělo stejnými vadami (nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti). Kasační stížnost je přijatelná, jelikož svým významem přesahuje stěžovatelovy vlastní zájmy. Krajský soud se totiž odchýlil od ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu jednak v otázce přenosu důkazního břemene na stranu žadatele o mezinárodní ochranu a také v otázce posouzení reálnosti hrozby vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. V rozporu s ustálenou judikaturou dále krajský soud posoudil, že se žalovaný nejprve nezabýval možnostmi udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. d) zákona o azylu. Ze všech těchto důvodů navrhl stěžovatel rozsudek krajského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

IV.

4) Žalovaný se ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Doplnil, že žádost o udělení mezinárodní ochrany považuje za účelovou, podanou stěžovatelem ve snaze o setrvání na území České republiky. S odkazem na správní spis a podklady v něm obsažené považoval žalovaný své rozhodnutí za správné, vycházející z dostatečně zjištěného stavu věci, který posoudil ve všech souvislostech. Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout pro nedůvodnost.

V.

5) Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

6) Výkladem institutu přijatelnosti (jako neurčitého právního pojmu) a demonstrativním výčtem jejích typických kritérií se Nejvyšší správní soud zabýval například v usnesení ze dne 26. 4. 2006, čj. 1 Azs 13/2006 – 39. Nejvyšší správní soud v něm dovedl, že o přijatelnou kasační stížnost se může typicky, nikoliv však výlučně, jednat mimo jiné v případech, bude-li v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které může mít dopad na hmotněprávní postavení stěžovatele. O takové zásadní právní pochybení se v konkrétním případě bude jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu; b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Nejvyšší správní soud ale v těchto případech nepřezkoumává jakékoliv pochybení krajského soudu, nýbrž pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

7) Odklonem od ustálené judikatury stěžovatel argumentoval ve prospěch tvrzení o přijatelnosti kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud však tuto jeho polemiku neshledal opodstatněnou. Nedovedl takové zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít

dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. Vzhledem k tomu v posuzované věci neshledal přesah vlastních zájmů stěžovatele.

8) Ke kasační námitce nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku pro nedostatek důvodů lze poukázat například na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 12. 2005, čj. 4 As 13/2004 - 55, podle kterého: „[r]ozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], ztotožní-li se sice krajský soud se závěry správního orgánu a označí-li je za správné, nevypořádá se ale s věcnými či právními námitkami v žalobě uplatněnými proti takovým závěrům.“

9) Nejvyšší správní soud uvážil, že v projednávané věci se krajský soud se všemi námitkami uplatněnými v žalobě vypořádal, byť jeho právní argumentace není nikterak obsáhlá. Je z ní však zřetelně patrné, jak krajský soud o jednotlivých žalobních bodech pojednal, že se neopomněl vyjádřit k žádnému z nich a nedopustil se ani tvrzeného nekritického převzetí závěrů obsažených v napadeném rozhodnutí žalovaného. Naopak při poukazu na věcně správné závěry napadeného rozhodnutí připojil svoji vlastní jasnou, srozumitelnou a věcnou, i když stručnou, právní argumentaci. Z ní vyplývá, že nepřisvědčil tvrzení stěžovatele o neurčitosti napadeného rozhodnutí žalovaného pro nejasné označení účastníků řízení a/nebo pro neuvedení těch ustanovení zákona, podle nichž žalovaný rozhodoval. Opodstatněnými neshledal ani námitky, které se vztahovaly k nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu věci, z něž vyšel žalovaný v napadeném rozhodnutí. Pouhá skutečnost, že stěžovatel nesouhlasí s právními závěry vyslovenými krajským soudem, neznamená, že je jeho rozsudek nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

10) Nejvyšší správní soud tedy neshledal takové nedostatky, jež by působily nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Tuto nelze dovozovat ani ze stěžovatelem uváděné skutečnosti, že „[s]lamotné odůvodnění rozsudku je ... obsaženo prakticky na jedné straně...“ Podstatné je, zda se krajský soud vzhledem k obsahu a rozsahu uplatněných žalobních námitek se všemi ve věci podstatnými tvrzeními stěžovatele vypořádal a zaujal k nim věcné stanovisko. Pokud krajský soud takto, byť stručně, vypořádal stěžovatelovy námitky, není délka odůvodnění rozsudku z hlediska požadavků na jeho přezkoumatelnost významná.

11) Stěžovatel také namítal, že krajský soud v rozporu s judikaturou Nejvyššího správního soudu přenesl na stěžovatele důkazní břemeno ohledně prokázání splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 1 a 2 písm. b) zákona o azylu. Nejvyšší správní soud nemohl přisvědčit ani uvedené stížní námitce.

12) Doplňková ochrana je ochranou subsidiární, jež má být poskytnuta osobám, kterým hrozí *vážná újma* ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Sám stěžovatel poukázal v žalobě (a poté i v kasační stížnosti) na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, čj. 2 Azs 71/2006 - 82, který se zabýval zkoumáním důvodnosti obav, že cizinec utrpí vážnou újmu. V něm soud zdůraznil požadavek na prokázání „reálného nebezpečí“ vážné újmy, jímž „(...) je nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho“.

Závěrů, k nimž v poukazovaném rozsudku dospěl Nejvyšší správní soud, se přidržel i krajský soud. Dovedil, že tvrzená hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy, spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu [§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu], nebyla stěžovatelem nikterak podložena a zůstala v rovině pouhých spekulací.

13) Z obsahu žádosti o udělení mezinárodní ochrany i ze žaloby vyplývá obava stěžovatele, že v případě navracení do země původu bude opětovně potrestán za skutek, spáchaný na území České republiky (pěstování marihuany), za nějž zde byl odsouzen jednak k trestu odnětí svobody v délce 3,5 roku (uložený trest zčásti vykonal a byl podmíněně propuštěn) a dále k trestu vyhoštění na dobu 8 let. Stěžovatel tvrdil, že má obavu, že po návratu do domovského státu mu hrozí uvěznění či umístění do speciálního zařízení vzhledem k postupu úřadů v zemi původu vůči uživatelům drog a jejich dealerům a že jej budou státní orgány sledovat.

14) V projednávané věci vyjádřil stěžovatel k nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu pouze své domněnky, které nebyly založeny na existenci žádné ověřitelné situace. Z informací o zemi původu, které si žalovaný při posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu vyžádal, nevyplývá, že by způsobem tvrzeným stěžovatelem státní orgány ve Vietnamu postupovaly. Pokud v průběhu správního ani soudního řízení stěžovatel neuvedl kromě svých obav žádné konkrétní okolnosti svědčící o možnosti jeho opětovného potrestání, neodkázal například na existenci případu, kdy by byl ve Vietnamu odsouzen pachatel trestného činu spáchaného a odsouzeného v zahraničí, kde již vykonal i uložený trest, nelze tuto obavu považovat za existující či pravděpodobnou hrozbu vážné újmy, pro niž by bylo možno udělit doplňkovou ochranu ve smyslu § 14 odst. 1 ve spojení s odst. 2 písm. b) zákona o azylu. To obdobně platí pro tvrzení o možném umístění stěžovatele ve speciálním zařízení či jeho sledování ze strany státních orgánů po návratu do země původu.

15) Stěžovatel měl možnost se ve správním řízení seznámit s podklady napadeného rozhodnutí. Tyto nerozporoval, ani neoznačil nebo nepředložil jakékoli jiné důkazy, jež by podporovaly jeho skutkovou verzi odůvodňující vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu. V této souvislosti lze poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, čj. 5 Azs 116/2005 – 58, z nějž vyplývá, že *„stát je zodpovědný za náležité zjištění reálií o zemi původu, ale žadatel musí unést důkazní břemeno stran důvodů, které se týkají výlučně jeho osoby.“*

16) Ze shora citované judikatury Nejvyššího správního soudu zřetelně vyplývá požadavek, že v případě doplňkové ochrany musí být tvrzená skutečnost o hrozbě nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu ze strany žadatele prokázána v intencích *„reálného nebezpečí“* mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. V tomto smyslu se vyslovil v napadeném rozsudku také krajský soud. Judikurního odklonu v otázce rozložení důkazního břemene mezi žadatele o mezinárodní ochranu a správní orgán se proto krajský soud nedopustil.

17) Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že žalovaný přednostně neposuzoval, zda by vycestování stěžovatele nemohlo být v rozporu s mezinárodními závazky České

republiky [§ 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu]. S ohledem na to, že krajský soud tento postup aproboval, dopustil se odchýlení od ustálené judikatury. K této námitce Nejvyšší správní soud uvádí následující.

18) Žalovaný se v napadeném rozhodnutí zabýval tvrzeními stěžovatele uplatněnými v jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany z hlediska obou forem mezinárodní ochrany (azylu i doplňkové ochrany). Přitom posuzoval, zda je vzhledem k tvrzením stěžovatele a vzhledem ke zjištěnému skutkovému stavu věci (který stěžovatel ve správním řízení nerozporoval) dána hrozba skutečného nebezpečí vážné újmy podle § 14a odst. 2 zákona o azylu ze všech v něm uvedených případů. Takovou hrozbu vážné újmy nedovodil a doplňkovou ochranu stěžovateli neudělil. V žalobě stěžovatel ve vztahu k doplňkové ochraně tvrdil hrozbu vážné újmy spočívající v mučení nebo nelidském či ponižujícím zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu [§ 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu]. Krajský soud se danou žalobní námitkou zabýval a ve shodě s žalovaným podmínky pro udělení doplňkové ochrany pro tento případ hrozby vážné újmy neshledal.

19) Rozsah soudního přezkumu v řízení před správním soudem je i ve věcech týkajících se mezinárodní ochrany ovládnut dispozitivní zásadou. Správní soud přezkoumává napadené správní rozhodnutí pouze v mezích žalobních bodů a v rozsahu vymezeném žalobními tvrzeními. Není povinen za žalobce vyhledávat další (jiné) důvody, pro něž by mohl žalobě vyhovět. Netvrdil-li stěžovatel v žalobě ničeho o tom, že se žalovaný s hrozbou vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu řádně nevypořádal, nemohl se z tohoto pohledu věcí zabývat ani krajský soud. Tuto stížní námitku považuje Nejvyšší správní soud za nepřijatelnou ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s. Nebyla totiž uplatněna nejprve v řízení před krajským soudem.

20) Nad rámec uvedeného Nejvyšší správní soud doplňuje, že z napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný neshledal ve vycestování stěžovatele rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Stěžovatel ostatně ve správním řízení, ani kdykoliv později konkrétně neuvedl, jaké mezinárodní závazky České republiky by v souvislosti s jeho vycestováním byly či mohly být porušeny. Nemůže se proto nyní úspěšně dovolávat toho, že se krajský soud při posouzení této otázky odklonil od judikatury Nejvyššího správního soudu. Nehledě na skutečnost, že z žádného ustanovení zákona o azylu (ani z judikatury kasačního soudu) nevyplývá, že by se žalovaný v rámci posouzení udělení doplňkové ochrany měl nejprve zabývat hrozbou vážné újmy podle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu a teprve poté případně dalšími skutečnostmi, jež zákon o azylu považuje za vážnou újmu [§ 14 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona o azylu].

21) Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud dostatečně vyložil, proč žalobě nepřisvědčil a proč se ztotožnil s napadeným rozhodnutím žalovaného. Jeho rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů a krajský soud se nedopustil ani tvrzeného judikатурního odklonu. Kasační stížnost nepřesahuje svým významem vlastní zájmy stěžovatele a dosavadní vnitřně jednotná a ustálená judikatura dává odpověď na všechny stěžovatelovy námitky.

22) Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou.

23) Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 věty první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 14. června 2016

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu